

VÄYLÄ

Karin kampuksen taideohjelma

Karin Kampuksen taideohjelmassa määritellään taidehankintojen ja sijoittelun periaatteet. Ohjelman tavoitteena on ohjata kampuksen taiteen toteutusta, olla avuksi taideteosten tilaamisessa.

Taideohjelman tavoitteena on saada laadukasta nykytaidetta kampukselle, sekä sisä- että ulkotiloihin. Taideohjelman avulla luodaan Karin kampuksesta omaleimaista ja kiinnostavaa ympäristöä.

Taidehankintojen tavoitteena on rikas ja monipuolinen kokonaisuus, jossa taiteilijat edustavat laajasti nykytaiteessa käytettyjä menetelmiä ja ilmaisutapoja. Taide on läsnä Karin kampuksen käyttäjien, asiakkaiden ja opiskelijoiden jokapäiväisessä elämässä. Taidetta voi hyödyntää myös taidekasvatuksessa. Kuva-, teatteri-, tanssi-, musiikki-, kirjallisuustaiteiden lisäksi rakennuksessa voi ilmaista itseään kehon kielellä.

Kampuksen taidehankinnoissa toteutetaan prosenttiperiaatetta. Prosenttitaiteen käyttäminen rakennushankkeissa on kirjattu myös Raumalla kaupunginhallituksen kokouksessa 16.6.1980 ja se hyväksyttiin yksimielisesti myös kaupunginvaltuutossa (KV 249 §).

1. Kampuksen taideteokset arjessa ja nähtävyytenä

Karin kampuksen arkkitehtuuri on osa kaikenikäisten raumalaisten arkea. Rakennus itsessään on taide-teos, kaunis, viihtyisä ja toiminnallisuutensa kautta elämänlaatua nostattava, elävä, alati liikkeessä oleva performanssi, kokonaistaideteos.

Suomen arkkitehtuuripoliittinen ohjelma *Kohti kestävää arkkitehtuuria* painottaa uudessa valtakunnallisessa ohjelmassaan myös kasvatuksen ja koulutuksen sekä tiedon ja viestinnän merkitystä tavoitteissaan kohti ekologisesti, sosiaalisesti, taloudellisesti ja kulttuurisesti kestävää rakennettua ympäristöä.

Rauman kaupunkistrategia *Vahva ja vaikuttava – luanikas ja lumoava 2022-2030* pyrkii elin-, pito- ja valovoiman lisäämiseen Raumalla. Rauman tapahtuma-, kulttuuri- ja matkailutarjonnan pääpainopisteet ovat lapsissa, nuorissa ja ja perheissä. Taideohjelman tavoitteena on viestiä taiteen positiivisista kokemuksista kaupungissa ja kampuksen tiloissa.

Nähtävyytenä ammattimainen, monipuolisesti korkealaatuinen ja tasokas nykytaide on aina ve-toivoimainen lisä rakennuksen käyttäjälle. Karin kampuksen kunnianhimoisilla taidehankinnoilla on mahdollista luoda entistä laajempia yleisöjä ja lisätä kaupungin kiinnostavuutta matkailukohteena.

2. Hankintaprosessit ja teema

Hankkeen suunnittelu käynnistetään arkkitehdin, rakennuttajan ja taideasiantuntijan yhteisellä neuvottelulla, jossa määritellään taiteen sijoituspaikkoja, materiaaleja ja menetelmiä.

Taidehankinnat tulevat osaksi Rauman kaupungin taidekokoelmaa.

Taidetyöryhmä vastaa Karin kampuksen taideohjelman toteuttamisesta ja taiteen hankinnasta. Taidetyöryhmään kuuluvat Rauman museo- ja kulttuurijohtaja Risto Kupari, arkkitehti Minna Linnala ja taidekoordinaattori Marjo Heino. Tarvittaessa lausuntoja pyydetään muilta asiantuntijoilta. Mahdollisten taidekilpailujen tuomaristojen asiantuntijoina toimivat myös erikseen valittavat taiteilijajäsenet.

Taiteen kattoteemaksi on valittu *väylä*. Se nähdään raumalaisen merikulttuurin kuvaajana, eteenpäin pyrkivänä asenteena, opintienä ja edessä aukeavana maisemana. Väylä viittaa myös tapaan hahmottaa todellisuutta, se viittaa reitteihin ja karttoihin. Esimerkiksi taideväylä-teema voi kulkea rakennuksen läpi pohjois-eteläsuunnassa tai taide toimia eräänlaisina suunnistuspisteinä. Lisäksi teoksia voidaan sijoittaa ulos lähiympäristöön.

3. Taiteilijat ja taiteen hankintamuodot

Taideohjelman tavoitteena on löytää mahdollisimman korkeatasoisia ja monipuolisia teoksia sijoitettavaksi eri puolelle kampukselta. Taiteilijavalinnoissa kiinnitetään huomiota taiteilijoiden ammatillisuuteen, ikä- ja sukupuolijakautumaan, lisäksi painotetaan paikallisten taiteilijoiden mukana oloa.

Erilaisia hankintamuotoja ovat:

3.1 Teos- ja portfoliohaku

Avoimella portfoliohauulla on tarkoitus tavoittaa kaikki kiinnostuneet ammattitaiteilijat. Portfoliohauun tuloksena hankintaryhmä valitsee hankittavat teokset tai vaihtoehtoisesti taiteilijat, joilta voidaan pyytää luonnosehdotuksia myös uusista toteutettavista teoksista. Erikseen tilattavista, uusista luonnosehdotuksista maksetaan luonnospalkkio.

Portfoliohaku julkistetaan Rauman kaupungin nettisivuilla tammi-helmikuun 2023 aikana sekä kutsuna taiteilijajärjestöjen kautta. Portfoliohaussa noudatetaan Suomen taiteilijaseuran sääntöjä.

3.2 Kutsukilpailu tai rinnakkainen tilaus

Taidehankinta voidaan toteuttaa myös kutsukilpailuna. Taidetyöryhmä valitsee taiteilijat ja tilaa teosluonnokset. Luonnoksesta maksetaan luonnospalkkio. Kutsukilpailu on perusteltua esimerkiksi, kun etsitään tietyn tekniikan tai materiaalin hallitsevia taiteilijoita. Kutsukilpailua varten nimetään jury.

3.3 Suorahankinta

Taidetta voidaan hankkia taiteilijalta tai galleriasta suorahankintana. Esimerkkinä suorahankinnasta on myös kohdennettu tilaus tiettyyn paikkaan tai tilaan.

Teoksessa voi olla esimerkiksi toiminnallinen osio, kuten uimahalliin vedenalaisen taideteoksen tekeminen, ääniteos tai muu vastaava.

3.4 Väliaikaiset teokset

Väliaikaisella teoksella tarkoitetaan kampuksen käyttäjien toivomia tapahtumiin tai toimintaan liittyviä ajallisesti rajatun ajan olemassa olevia teoksia, kuten performanssiesityksiä tai valotaidetta.

3.5 Yhteisölliset projektit

Yhteisölliset projektit mahdollistavat eri yhteisöjen ja kaupunkilaisten osallistumisen taiteen tuottamiseen. Ihmisten on todettu suhtautuvan myönteisesti taiteeseen, jonka valintaan tai tekoprosessiin he ovat saaneet itse osallistua. Teokseen syntyy omakohtainen kokemus ja teoksen ympäristö tunnetaan tällöin omaksi. Erilaiset projektit mahdollistavat väliaikaiset tai myöhemmin kampukselle lisättävät teokset.

4. Taiteen muodot

Kampukselle sijoitettavan taiteen tulisi olla hyvin monimuotoista. Teokset voivat olla erillisiä jälkeensä rakennukseen kiinnitettyjä objekteja tai tiiviisti rakennukseen ja sen materiaaleihin integroituja. Teokset voivat olla paikkasidonnaisia, aineettomia tai ajallisesti rajattuja teoksia. Tavoitteena on luoda teosten kautta tilaan omaa identiteettiä ja tukea Karin kampuksen pedagogista ympäristöä ja rakennuksissa vieraillevien viihtyvyyttä.

Karin kampuksen taide hankitaan kampuksen käyttäjiä ajatellen. Kohteena ovat ihmiset, jotka päivittäin opiskelevat, harrastavat, työskentelevät, urheilevat tai ruokailevat rakennuksessa. Taiteen mittakaavojen vaihtelu auttaa katsojaa havainnoimaan tilaa, kokemaan sitä ja aistimaan tilan fyysisiä mittasuhteita. Mittakaavat aktivoivat myös katsojan suhdetta omaan kehoonsa suhteessa tilaan.

Karin kampus mahdollistaa erittäin laaja-alaisen toiminnan. Kampuksella ovat tilat kuvataiteen ja käsityön lisäksi niin teatteri- kuin musiikki- ja tanssitaiteille. Kuvataidekoulu vastaa jatkuvuudellaan uusien kuvataiteen ammattilaisten tai ainakin sen merkityksen ymmärtävien oppilaiden kasvatuksesta. Taidehankinnoissa voidaan syystäkin huomioida taidekenttää laajasti.

Teos voi olla maalaus, veistos, valokuva, grafiikkaa, piirustus, installaatio, video, yhteisötaidetta, ääni- ja valotaidetta. Taide voi olla digitaalista tai taiteen kohtaaminen tapahtuu epätavanomaisella tavalla. Osa taiteesta voidaan esittää kampuksen sisäisessä verkossa, infotauluissa tai internetissä. Taide voi yllättää, se voi löytyä odottamattomista paikoista. Taidetta saattaa nähdä parkkihallissa, katossa tai lattialla. Taidetta voi koskettaa, sen mittakaava voi vaihdella, se voi olla pientä, ihmisen kokoista tai valtavaa.

5. Taiteen sijoituspaikat

Karin kampuksessa on hyvin erilaisia toiminnallisia tiloja. On yksityisempiä tiloja ja työhuoneita, opiskeluun varattuja tiloja ja muuten rauhaa vaativia tiloja. Julkiset tilat ovat toiminnallisesti monimuotoisia, niissä kokoonnutaan, ne toimivat kulkuväylinä pienempiin tiloihin ja niissä voi järjestää tilaisuuksia. Julkiset tilat ovat keskeisiä taiteen sijoituspaikkoja.

Arkkitehtuurissa on panostettu yleisiin tiloihin, joissa talon käyttäjät voivat kohdata toisensa. Karin kampuksen pääsuunnittelijana toiminut Verstaas Arkkitehtien arkkitehti Jussi Palva kuvasi yleisten tilojen suunnitteluperiaatetta vertaamalla sitä pitsiin. Aulatiloihin hän vertasi hienoista hienoimpaan pitsiin, kun taas sen ympärille muodostuvat toiminnalliset tilat ovat talouspitsiä, esimerkkinä vaikkapa pöytäliinien käsityöt. Pitsin moderni tulkinta näkyy myös rakennuksen julkisivuissa. Julkisivulaudoituksen puupitsin rytmi vaihtelee eri kerrosten välillä.

Teokset voivat olla muodoltaan ja materiaaleiltaan myös kontrastisessa suhteessa arkkitehtuuriin, jolloin ne näyttäytyvät erillisinä näkymäpisteinä taideväylän varrella.

Taiteen ensisijaisia sijoituspaikkoja kampuksella ovat: sisäänkäynnit, keskusaula ja musiikkisalien lämpiö. Muita taiteen paikkoja ovat sisätilat kuten aulat ja yleisötilat, kahvilan uima-altaalle avautuva ikkuna, palvelutiskien ympäristö, uima-allasosasto, musiikkiopiston aulatilat. Peruskoulun ja kansalaisopiston aulatilat ja liikuntahalli, sekä ulkopihat.

Taideteosten sijoituspaikkoja tarkennetaan tilojen valmistuessa ja taidehankintojen konkretisoituessa. Taiteen paikkojen erityislaatu tulee ottaa huomioon teoksia valitessa, muun muassa huollon osalta.

6. Tiedottaminen

Aktiivinen taiteesta tiedottaminen ja medianäkyvyys avaa mahdollisuuksia saavuttaa uudenlainen ja monien mahdollisuuksien taidenähtävyys. Kokonaisuus tulee vahvistamaan raumalaista taidekenttää kokonaisuudessaan.

Kampuksen taiteesta tiedotetaan pääasiassa Rauman kaupungin viestinnän taholta: nettisivuilla ja somessa. #karinkampus #visitrauma

7. Kustannukset

Karin kampuksen taidehankintoihin on varattu yhteensä 300 000 euroa. Se käsittää kaikki taide- teokset; työpalkkiot, materiaalit, valmistamisen ja ripustukset, sekä juryn ja asiantuntijoiden palkkiot, taidekoordinoinnin, portfoliohaun ja kilpailujen kustannukset.

Taideohjelmaa voidaan päivittää tarvittaessa.

Karin kampuksen taideohjelmaa ovat olleet laatimassa kuvataiteilijat Jaakko Niemelä, Paavo Paunu, Pia Salo, arkkitehti Minna Linnala ja museo- ja kulttuuri- johtaja Risto Kupari.

Lisätiedot:
Taidekoordinaattori Marjo Heino
marjoheino.taide@gmail.com

Taideohjelman linkit:
<https://rauma.fi/kampuksen-taide>
<https://prosenttiperiaate.fi/>
<https://www.artists.fi/fi/taitelijalle/julkinen-taide>
<https://www.julkinentaide.fi/>

